

Boldog új évet kívánunk minden kedves Olvasónknak!

EREDMÉNYEINK – 2020

3. oldal

10 ÉVES A TORDASI TÁJHÁZ

7. oldal

KEDVES TORDASIAK!

Van, akinek lassan, van, akinek gyorsan elmúlt a 2020-as, nehézségekkel teli esztendő. Ilyenkor év elején mindig reméljük, hogy ez jobban fog sikerülni és inkább jobb dolgok történnek majd velünk. A váratlanul megjelenő vírus kizökkentett a kényelmes hétköznapijainkból és új szemléletet, új értékeket is hozott. Történtek rossz, szomorú dolgok, de történtek jók is, hiszen megtapasztalhattunk összefogást, önfeláldozást és sikereket is. A nehéz idők ellenére voltak közösséget megmozgató rendezvényeink, több helyen tovább szépítettük településünket. Mindezekről karácsony előtt be is számoltunk a „Tordas Község” facebook oldalunkon.

Az év vége felé közeledve mindig igyekszünk befejezni feladatainkat, terveinket, ami csak részben sikerül, így áttolódnak a következő évre. Az alapján, amit most

látunk, nem fogunk unatkozni idén sem, és több mindennek örülhetünk majd ismét egy év múlva. Folytatódik a Sportegyesület beruházásában az öltöző bővítése, átalakítása. Elkezdődik a ravatalozó felújítása. Reményeink szerint kedvező döntés születik és megvalósíthatjuk a Jókai utcai játszóteret, a kerékpáros pihenő mellett pedig a kültéri kondiparkot is és a Csillagfürt lakóparkban is megújulhat a játszótér az ott lakók segítségével. Ezeken kívül még sok kisebb és esetleg nagyobb fejlesztés is megvalósulhat, ahogy a körülmények lehetővé fogják tenni. Az előző évet kicsit kipihenve új lendülettel állunk neki a feladatoknak, az Önökért végzett munkáknak, melyhez továbbra is számíthatunk mindannyiuk segítségére.

De a legfontosabb, hogy megszűnjön a vírus okozta járvány, és visszaálljon az életünk, ha nem is ugyanabba, de egy normálisabb, egészségesebb irányba. Ehhez továbbra is felelősen kell viselkednünk, el kell bírunk a ránk rakott terheket és gyakorolnunk kell az egymásért érzett felelősséget és az összefogást!

■ **Juhász Csaba polgármester**

POLGÁRMESTERI DÖNTÉSEK

2020. november

2020. november 4. napjától hatályban van a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet melyben a Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény a 46. § (4) bekezdése szerint „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatást a települést is érinti.”

- Tordas Község Önkormányzata hatáskörében eljáró polgármester döntött a „Tordas, Kölcsey összekötő út építése és a Köztársaság utca végének felújítása”

tárgyú beszerzési eljárás lezárásáról, melyet a Hornyák Útépítő és Szolgáltató Kft. nyert meg.

- Tordas Község Önkormányzata hatáskörében eljáró polgármester úgy döntött, hogy elindítja Tordas község helyi építési szabályzatának egyszerűsített eljárás keretében történő módosítását - a különleges kertészeti övezetben épületmagasság növelése üveg-ház elhelyezése – érdekében.
- Tordas Község Önkormányzata Szociális Bizottságának hatáskörében eljáró Tordas Község Polgármestere döntött arról, hogy szociális tűzifa pályázat keretében 26 fő kérelmének helyt ad és tűzifát biztosít.
- Tordas Község Önkormányzata Szociális Bizottságának hatáskörében eljáró Tordas Község Polgármestere döntött arról, hogy 2 fő részére rendkívüli települési támogatást állapít meg 40 000.- Ft értékben.
- Tordas Község Önkormányzata hatáskörében eljáró polgármester döntött arról, hogy a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszer keretében 8 pályázó kap támogatást. Megállapította, hogy érvénytelen pályázat nem volt.

A veszélyhelyzeti döntések megtalálhatók:

<https://www.tordas.hu/testuletiulesek/230-tu-2020.html>

A testületi ülésekről szóló jegyzőkönyvek megtalálhatók:

<http://www.tordas.hu/testuletiulesek/230-tu-2020.html>

EREDMÉNYEINK – 2020

Műváz színpad átépítés, székek beszerzése

Műváz galéria kialakítása

Műváz galéria kialakítása

Széchenyi utca murvázása

tüvegárolók helyének kialakítása

pihenők felújítása

röpipálya, új homok feltöltés

könyvtár, új bútorok beszerzése

virágosítás

virágosítás

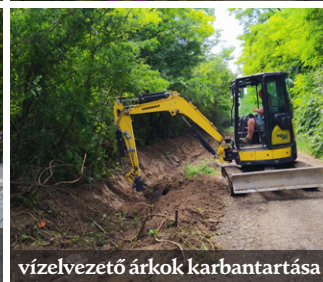
egészségház bejárójának szélesítése

új padok telepítése a tornaterem elé

Sajnovics szobor tisztítása és környezetének rendezése

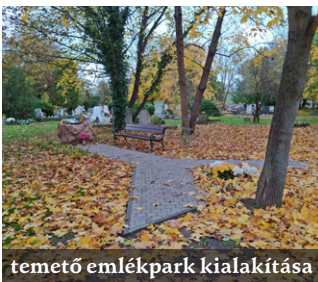
vízvezető árkok karbantartása

felújítások diákmunka keretében

őreghegyi új térképek készítése

temető emlékpark kialakítása

temető harangláb felújítása

Szabadság utcai járda egy részének felújítása

Köztársaság utcai járda felújítása

Kölcsey összekötő út építése

temető harangláb felújítása

Köztársaság utca szélesítése, járda építése

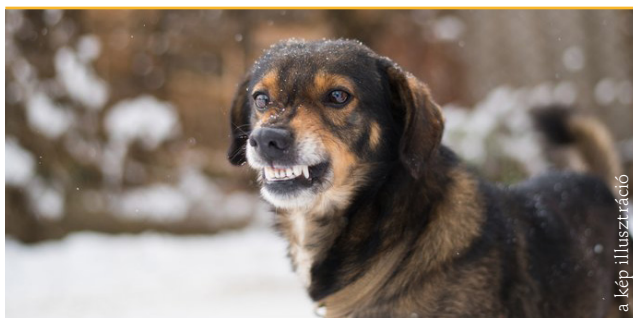
újszülötteknek fák ajándékozása

karácsonyi csomagok a rászorultaknak

szociális tűzifa osztása

a kép illusztráció

TÁJÉKOZTATÁS A KUTYASÉTÁLTATÁSRÓL

Tisztelt Tordasi Lakosok!

Több panasz érkezett a Polgármesteri Hivatalhoz a kutyák közterületen történő sétáltatásával kapcsolatban. A gyalogosok, kerékpárral közlekedők gyakran veszélyeztetve érzik magukat, és az elmúlt napokban egy kutya ismét megtámadott egy gyalogosan közlekedőt. Szerencsére komolyabb sérülés nem történt.

Felhívom a kutya tulajdonosok figyelmét arra, hogy közterületen, így a kerékpár és gyalogúton **is kizárólag pórázon lehet a kutyával közlekedni vagy az ebet sétáltatni!**

Ezt írja elő az állatok tartásáról szóló Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testülete 9/2009. (IX. 9.) önkormányzati rendelet 15.§ (2) bekezdése, mely szerint: „**Közterületre ebet csak pórázon, harapós vagy támadó természetű ebet szájkosárral szabad kivinni. Az eb kísérőjének és a felszerelésének alkalmasnak kell lennie az eb megfékezésére.**”

Mindannyiunk egészsége, biztonsága érdekében kérem az önkormányzati rendelet betartását!

■ dr. Zay Andrea, jegyző

Közösségi szolgálat az önkormányzatnál

Kedves Diákok!

Tordas Község Önkormányzatánál lehetőség van a törvény által kötelezett 50 óra közösségi szolgálat teljesítésére.

Jelenleg az alábbi feladattípusok közül választhattok:

- Szórolapok kihordása
- Plakátok kihelyezése
- Rendezvényeken való közreműködés

Jelentkezni az alábbi elérhetőségeken lehetséges:

Tordas Község Önkormányzata (Cravero Teréz)

2463 Tordas, Szabadság út 87.

+36 20 245 6594, +36 22 467 502, titkarsag@tordas.hu

Várjuk jelentkezésedet!

ÚJSZÜLÖTTEK – FELHÍVÁS

Kedves Szülők! Szeretnénk a februári számba

egy tabót összeállítani

a 2020-ban született

tordasi babákról. Ha

szeretnénk, hogy gyerme-

kük fényképe szerepeljen a Kisbíróban, küldjenek a

kisbiro@tordas.hu-ra egy jó minőségű képet!

ISKOLAI HÍREK – ISKOLAI ÉLET

2020. december utolsó napjait éljük, túl az ünnepekre való készülődés izgalmain, s őszintén remélem, hogy a családoknak megadatott az a lehetőség, hogy együtt ünnepeljenek az év egyetlenegy olyan napján, amely igazán a szeretetről, a közös ünneplésről kell, hogy szóljon. Igaz ez az érzés nemcsak erre az egy napra érvényes, úgy kell élnünk, hogy mindennapjainkat átjárja, különösen most ebben a bizonytalan, nem veszélytelen helyzetben.

Szerencsére az iskolában is sikerült a téli szünetig végig vinni a napokat, pedig több alkalommal gondoltuk, hogy ismét bezárkózni kényszerülünk. Ezzel szemben megtartottuk az Adventi előkészületeket, az osztálykarácsonyi ünnepélyeket.

Január 4-én visszatérünk, s bízom abban, hogy mindenki a legnagyobb óvatossággal töltötte el ezt az időt, hogy legyen lehetőségünk egészségesen folytatni a megkezdett tanévet. Végzős diákjainkra várnak a felvételi jelentkezések, majd a vizsgák, a művészeti iskola félévi vizsgái következnek, s lassan a félévi zárások valamennyi diákunk számára. Komoly feladatok várnak tehát ránk a visszatérés után, erőt és kitartást kívánok ehhez mindenkinek.

Érkeznek új tanulók is közösségünkbe január és február hónapban, őket is szeretettel várjuk és segítjük.

Tisztelettel megköszönöm a Polgárőrség eddigi munkáját, köszönöm, hogy ebben a nem könnyű helyzetben is segítségünkre voltak minden reggel, s remélem, hogy továbbra is számíthatunk felelős munkájukra.

Másképp zajlik most az élet az iskolában, de a lehetőség keretei között igyekszünk megtartani valamennyi programunkat, legtöbb esetben osztálykeretben emlékezünk, ünneplünk.

Iskolánk és a magam nevében szeretnék minden Tanítványunknak, a kedves Szülőknek egészségben és szeretetben eltelt, nagyon boldog új esztendőt kívánni. Kívánom, hogy a 2021-es év legyen szerencsésebb, boldogabb és nyugodtabb mindannyiunk számára. Legyen egészségünk, kitartásunk, elegendő erőnk megküzdni a napi nehézségekkel, úgy egyengetni tanítványaink életét, segíteni őket a haladásukban, továbbjutásukban, ahogy tettük ezt eddig is. Boldog új évet kívánok Mindenkinek!

Tordas, 2020. december 29.

■ Somfai Edit

MESEVÁR HÍREK

„Zúzvara a fákon,
Lelkekben varázs,
Decemberi álom -
Gyerekekre száll.” (Kövecses Anna)

December mindenki számára meghitt, szeretetteljes családi együttléték ideje. Az ünnep fénye, a mézeskalács illata, megannyi szép dísz beragyogja a napjainkat. December elején már izgatottan vártuk a Mikulás bácsit, akinek számtalan új verset, éneket tanultunk és még ajándékot is készítettek a gyermekek. A sok-sok éneklést, verselést bizonyára ő is hallotta az öreghegyen túlról, hiszen egyszer csak megérkezett hozzánk. Valóban, a gyermekek csodaszép énekükkel elkápráztatták a nótás Mikulást, és meg is lett mindenkinek a jutalma. A zsákja tele volt minden jóval.

Luca napján a hagyomány szerint Luca búzát ültetünk, Luca napján szokássá vált játékokat játszottunk, időjárást jósoltunk, és ami nem maradhatott el, minden jót kívánva köszöntöttük a ház kis és nagy lakóit Luca

napi kotyolással. Közben persze a gyermekek készítették szebbnél-szebb karácsonyi meglepetéseiket családjaik számára. Karácsonyváro ünnepségeket a csoportokon belül tartottuk. Mindenki ünnepi díszbe öltözve tette kedvessé ezt a napot. Majd egy kicsit mindenki a családi fészekben ünnepelhetett.

A szünet alatt megismételtük az épület ózonos átferőtlenítését. Köszönet érte az Elaforg 2000 Kft.- nek!

Szeretnék köszönetet mondani minden kedves óvodai dolgozónak a kitartó, önzetlen, segítőkész együttgondolkodásért, munkájukért! Szeretném megköszönni Juhász Csaba polgármester úrnak, a képviselő-testületnek, az Önkormányzat dolgozóinak segítségét és támogatását az egész év folyamán!

Mi mást is kívánhatnék az Újévre:

„Adjon Isten minden jót
Ez új esztendőben:
Jobb időt, mint tavaly volt,
Ez új esztendőben;
Jó tavaszt, őszt, telet, nyárt,
Jó termést és jó vásárt
Ez új esztendőben!”

10 ÉVES A TORDASI TÁJHÁZ

„Falvaink szellemi életének legtöbbször a múltból nincs gyökere. Ebben nem a történelem a hibás. Az események nemcsak leperregtek a falvak körül, hanem százával, ezrével pusztulásra is ítélték azokat.

Az enyészet megszülte a romokat: azután évszázadok folyamán a beszélő kövek is elpusztultak. Még nagyobb baj, hogy eltűntek a szellemi emlékek éppen arról a helyről, ahol drága kincsként kellene megőrizni a múlt történetét és hagyományait: a faluból. Könyvekben, egyes városok múzeumaiban találni emlékeket, a falvakban azonban nem érezték ennek szükségességét, hogy a múltat feltárják és emlékeit iskolákban, vagy a községházán megőrizték. Így szakadtak el a múlttól, tekintet nélkül arra, hány évszázaddal vagy évtizeddel számlálják fennállásukat.” (Dr. Wüncher Frigyes: Tordas a Balogh Elemér szövetkezeti mintafalu című könyv megállapítása) Ez a hetven évvel ezelőtti megfogalmazás aktuális volt az ezredfordulói Tordasra is.

A Hangya mozgalom, a mintafalu létrehozása során komolyan foglalkozott egy helyi múzeum megteremtésével. Terveiket a Magyar Néprajzi Múzeum igazgatója Dr. Domanoszy György is támogatta.

Sajnálatos módon a mintafalu terveinek teljes megvalósítását a háború és az azt követő politikai állapotok

meghiúsították, a múzeum, a gyűjtemény megteremtése nem vált valóra.

A gondolat azonban élt a helyi emberekben, bár évtizedekre elaludt.

A 2006-os év olyan változásokat hozott, amikor csak a ma volt fontos, a múlt elsikkadt a lendületes munkában.

Ennek ellensúlyozására és az értékek védelmére a falu lokálpatrióta lakói egyesületet alakítottak: a *Tordas Értékmegőrző-Fejlesztő és Kulturális Közhasznú Egyesületet*, ami elsőként egy helytörténeti múzeum, egy tájház kialakítását tűzte célul.

Az egyesület tudta, hogy a gyökértelenséget kívánatos megszüntetni, hogy a múlt feledésbe ne menjen, hogy az utódok megismerjék elődeik sorsát. Nehéz pótolni hetven év mulasztását, de nem hálátlan feladat, amit végre fel kellett vállalni valakinek.

Az alapok rendelkezésre álltak. A már összegyűjtött anyagok, még a faluban fellelhető eszközök elhelyezésére azonban épület kellett.

A sok száz, vagy talán ezer óra társadalmi munkával, az egyesület tagsága és pártolói pontot tettek egy 70 éves terv végére: **2010. szeptember 25-én a közönség számára ünnepélyesen átadásra került a Tájház.**

A Tájház elődeink, őseink ránk hagyományozott kultúráját őrzi.

Ebben az épületben, a tárgyakon keresztül őrizzük őseink nevét, emlékét, hagyatékát azzal, hogy ezt kötelesek vagyunk gondozni, másokkal is megosztani.

■ Márki Ferenc

alapkő letétel, 2008 (Derecskei János, Dolinka Zsolt, Fadgyas József)

az építés (Kiss Balázs, Kiss Sándor, Szyéhlík Sándor, Farkas Sándor)

az avató szalag átvágása

az átadott épület

HAGYOMÁNYAINK VENDÉGSÉGBEN

A tordasi Tájházat üzemeltető Tordas Értékmegőrző Kulturális Egyesület a Tájház megnyitása óta tagja a Magyarországi Tájházak Szövetségének.

Az elmúlt 10 évben a tájházak szövetségében sok tapasztalatot szereztünk, sok segítséget kaptunk az üzemeltetést illetően, egyenrangú partnerként, lehetőségeinkhez képest, részt vettünk a közös munkában.

Ez év szeptember 20-ára a szövetség és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum szervezésében megrendezésre kerülő „Hagyományaink vendégségben” című programra kaptunk meghívást. Nem mi voltunk az egyetlenek, mert az ország számos tájháza kapott meghívást, de elsősorban a jubiláló tájházak.

E rendezvény célja: „A Tájházigazgatóság idei programján a látogatók megismerkedhetnek a nemzeti tájházakkal és a hozzájuk kapcsolódó közösségekkel, táncegyüttesekkel, dal-
körökkel. A Muharay Elemér Népművészeti Szövetség képviselői közös éneklésre és táncra hívják a Skanzenbe érkezőket. Bemutatják a magyarországi nemzeti viseletekre jellemző viseleteket, melyet a látogatók magukra ölthetnek, valamint tűvel, fával, fonállal és más egyéb kellékekkel kipróbálhatják kézügyességüket. A rendezvény során szakmai programra is sor kerül, ahol „Hazai és hazai nemzeti viseleteink élőben” címmel láthatnak bemutatót és kamarakiállítást az érdeklődők.”

A meghívást örömmel fogadtuk, bár semmiféle néprajzi dologgal nem tudtunk kirukkolni. Ennek ellenére a tordasi Tájház egy kamara kiállítással vett részt, mely kiállítás a „Csillag és ősi szó” címet kapta. A tablók Tordas híres szülöttjének Sajnovics Jánosnak állítanak emléket, mely kiegészül a Sajnovics kutató Csupor Zoltán Mihály érseki tanácsos bemutatásával, az 1989-ben indított emléktúra méltatásával és az utókor tiszteletét bemutató tablókkal. Ez utóbbi tablón Sajnovics János szobrának újbóli avatása és a falu tisztelete szerepel.

A meghívott települések (tájházak, helytörténeti gyűjtemények, néptánc együttesek és egyéb hagyományörzők) egy-egy Skanzen épületet kaptak használatra, ahol saját programjukat, kiállításukat bonyolíthatták, ahol sütöttek, főztek és kínálták a látogatókat, varrtak, faragtak. Mindezek mellett a nagyszínpadon egész napos népzenei és néptánc bemutatók voltak.

A tordasi Tájház a Szomolyai pinceházat kapta, amely előtt felállíthattuk a kiállítás anyagát.

Az egyesületet a vezetőség két tagja és a „tájház őrei” képviselték.

Sűrű és tartalmas nap volt. Kiállításunkat számtalan látogató tekintette meg és sokan vittek a tordasi szórólapokból és az egyesület által kiadott „Julianus” füzetekből. Mind a kiállítás, mind a szórólapok vitték Tordas hírét szerte az országba.

A nap zárásaként a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatója – Dr. Cseri Miklós – és a Magyarországi Tájházak Szövetsége elnöke – Dr. Bereczki Ibolya – emléklapokat adott át a jubiláló tájházak képviselőinek, vagy éppen a tájház települési polgármesterének, alpolgármesterének.

A tordasi emléklapot Derecskei János és Márki Ferenc egyesületünk elnökségi tagjai vették át.

Büszkék vagyunk e 10 évre, bízva abban, hogy még sokáig lehet öröme mindenkinnek a **Tordasi Tájház!**

■ **Márki Ferenc**

EMLÉKKERT A TEMETŐBEN

A tordasi önkormányzati temető az elmúlt évtizedekben mindig az itt élők figyelmének központjában volt. A temető területe, a temetés szerkezete a falu újra telepítésének időszakától alakult.

A falu vezetői mindig figyelmet fordítottak arra, hogy az itt élő emberek elhunyt hozzátartozói méltó körülmények között aludhassák örök álmukat.

Az ún. „öreg temető” helyileg védett, feltárása és gondozása már az 1970-es években elkezdődött. Az 1950-es végén, az 1960-as évek elején ravatalozó épült.

Szabadi Pál vetette fel az 1990-es évek elején: nála van az Erdőmajor település megszüntetése során lebontott kápolna harangja. Fel kellene állítani a ravatalozó mellett, és lélekharangként használni. Ötlete megvalósult, Szabó Antal segítségével elkészült a harangláb, zsindelyfedéssel.

A temető mindig gondozott, ápolt volt. Ennek hagyományát az öregek adták át a fiataloknak és később ők adták tovább.

Járta egy mondás, mit itt hallottam: *„Ha meg akarod ismerni, milyen emberek élnek egy faluban, nézd meg a temetőjüket!”*

Való igaz! Büszkén írhatom le: A tordasi temető ma is egy ápolt, gondozott temető, melyre kellően figyelnek a fenntartók.

Nem felekezeti temető révén az elhunytak temetése a sírhelytáblák kialakításának megfelelően, folyamatosan történt.

Mégis – talán csak spontán – de kialakult egy sírhely parcella, ahová a tordasi szociális otthon (öregek otthona) elhunytjait temették.

1948-ban a felállítandó Járasi Tüdőgondozó tervét, majd a martonvásári gyermekotthon tordasi ideiglenes elhelyezését meghiúsítva, Budapest Főváros Tanácsa VB Egészségügyi Osztálya foglalta el a Sajnovics kastély épületét, ahol 1957-ben szociális otthont alakított ki.

Az otthonban a főváros helyezte el időseket. Nem volt lakásuk és csak nagyon kevésnek volt hozzátartozója, így temetésükről az otthon gondoskodott.

A tordasi temető lett nyughelyük. Közel háromezren elhunyt gondozott került eltemetésre. A sírhely parcella ápolása, gondozása a fővárossal történt megállapodás alapján, az otthon feladata volt. Az 1980-as évek közepén a főváros profilját váltott, az időseket a különböző korú fogyatékos emberek váltották. A halálesetek száma lecsökkent, a sírhelytáblába új temetés nem történt.

A főváros részéről a sírhely parcella gondozása ellaposodott, a területen a gondozatlanság mutatkozott. Az ezredfordulón történt temető felújítás (ravatalozó tartozása, a külső ravatalozás lehetőségének biztosítása, parkoló kialakítása, utak építése, fásítás stb.) során felvetődött egy emlékpark kialakítása, ahol méltó körülmények között emlékezhetünk a szociális otthonban itt eltemetett gondozottjainkra.

Sokat késett a megvalósítás, de 2020-ban a Tordasi Értékmegőrző Kulturális Egyesület kezdeményezésére, az egyesület szervezésében, az önkormányzat segítségével és anyagi támogatásával kialakulhatott az Emlékkert.

Az elburjánzott aljnövényzet kitakarításával, a meglévő sírlelkek megtartásával, füvesítéssel és egy emléktábla elhelyezésével méltó körülményeket teremtettünk a megemlékezésnek.

A munka megszervezésében számítottunk a tordasi idősebb emberekre, akik közül többen meghallották a hívó szót és jöttek segíteni. Érezték, hogy nemes célért dolgoznak és erejükhöz mértén tették dolgukat. Nem kérték, hogy nevük nyomtatásban is megjelenjen, de úgy érzem, megérdemlik, hogy segítségüket nevesítsük. Akik e munkában részt vettek:

Tóth Zoltán, Szabó István, Gurabi Tibor, Zémann Attila, Zémann Ferenc, Derecskei János, Barátki József, Popelka András, Farkas Zsolt, Rác József, Márkus Pál, Márki Ferenc, Juhász Csaba. A parkosítás szakmai feladatait tervezte és segítette: ifj. Botta Pál, id. Botta Pál és Bottáné Böröczfy Erzsébet. Gépet biztosított: Rác József és a Fajtakísérleti Állomás, az emlékmű követ a helyszínre szállította: Németh József. A munka folyamatában és az emléktábla helyének kiépítésében, és annak parkosításában részt vett az önkormányzat karbantartó brigádja teljes létszámában. Az emléktáblát, annak teljes szövegével, a Máté Temetkezés vezetője, Máté Zoltán biztosította.

Köszönet minden résztvevőnek.

Mottó: „Ha meg akarod ismerni, milyen emberek élnek egy faluban, nézd meg a temetőjüket!”

■ **Márki Ferenc**

Az emléktábla

TORDASI POLGÁR- ÖRSÉG HÍREK

A 2021-es évben is feláldozzuk szabadidőnket azért, hogy a falu lakosságának biztonságot nyújtsunk! Tesszük mindezt anyagi ellenszolgáltatás nélkül, önkéntes alapon! Létszám hiánnyal küszködünk, de lehetőségeink szerint továbbra is végezzük nappali és éjszakai szolgáltatásainkat.

Ott leszünk az iskolai napokon reggel a gyalogát-kelőhelynél, szükség szerint segítve a gyerekek biztonságos átkelését. Kérésre támogatjuk a posta munkáját, főleg pénz kézbesítési időszakban védjük kézbesítőinket. Reméljük a vírushelyzet véget ér, és felkérés esetén segíteni tudjuk majd a település rendezvényeinek biztonságát is!

Polgárőr társainknak és támogatóinknak köszönjük a 2020-as év munkáját és támogatását.

Tagtársainknak, illetve a falu minden lakójának egészségben gazdag, boldog és vírusmentes 2021-es évet kívánunk!

Ajánld fel az adód 1%-át a Tordasi Polgárőrségnek!

Segítsd a munkánk Te is az 1%-kal!

Adószámunk: 19097439-1-07

Bankszámla számunk: 11670009-07856100-70000008.

A toborzásunkat is folytatjuk és várjuk a szolgálatra jelentkező fiatalokat, időseket, fiúkat, lányokat!

Legyél egy szuper csapat tagja!

Toborzással kapcsolatos kérdésekben vezetőink nyújtanak tájékoztatást az alábbi elérhetőségeken:

Lászlóné Szabó Julianna (Baba néni) +36 30 432 1750,

Gucsek László +36 70 371 7067,

Cifka János +36 30 932 9556

■ **Tordasi Polgárőrség vezetősége**

Kérdések és válaszok

Milyen esetekben fordulunk a polgárőrséghez?

Célunk és alapfeladatunk a bűnesetek megelőzése, károk enyhítése. Ezért minden olyan esetben, ami (feltételezésünk szerint) bűncselekménnyel kapcsolatos. Ez lehet információ nyújtása, információ vagy segítség kérése. Hasznos információ lehet egy gyanúsán ácsorgó, őgyelgő egyén, sokáig látszólag indokolatlanul parkoló idegen autó, vagy gyanúsnak tekintett egyének megjelenése a településen. Az ilyen információ azért is fontos lehet, mert a rendőrséggel igen jó a kapcsolatunk, és sokszor kérdeznek bennünket, van-e esetleg információnk egy-egy eseménnyel kapcsolatosan. Információk átadásakor igény esetén biztosítjuk, hogy „informátorunk” személyét titkosan kezeljük, nem adjuk tovább.

Sok esetben segítettünk már olyan esetekben, amikor az ország egy távolabbi pontján megtalálták egy falunkban lakó társunk igazolványát, iratait, és ezek visszajuttatásában, az érintett személy értesítésében kértek segítséget.

Részt vettünk már eltűnt személy keresésében, állat (főleg kutya) által megtámadott gyermekek biztonságos hazajuttatásában.

Rendezvény tervezése estén is fordulhat hozzánk bárki, aki a szervezéssel kapcsolatban információt, segítséget kíván kérni. Sokszor tudunk hasznos tanácsokat adni, vagy részvételünkkel járulunk hozzá annak sikeres és esemény mentes lebonyolításhoz.

Katasztrófa helyzetben minden ezzel kapcsolatos információ fontos és hasznos. Így volt ez akkor is, amikor egy korábbi nyáron heves vihar pusztított a faluban is. Sok fa dőlt ki, vezetékek szakadtak el, egyes körzetek áram nélkül maradtak, utak lettek járhatatlanok. A segítség megfelelő szervezése és irányítása, szükség szerint külső segítség kérése és a munkákban való aktív közreműködés is a feladatunk. Ezért ilyenkor minden kár jelzése, vagy az elhárításban való részvétel felajánlása különösen fontos.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a polgárőr illetve a polgárőrség nem minden esetben tud segíteni, nem tud mindent megoldani. Ennek oka lehet az is, hogy a polgárőr szolgálat nem egész nap folyamatosan működik, a tagság létszámának függvényében időszakosan szünetel, és csak ügyeleti szolgáltatást tud biztosítani, illetve a járőrök képzettsége, rutinja sem egyforma. Lehet, hogy a katasztrófavédelem vagy a rendőrség, mentők, tűzoltók azonnali értesítése a jobb megoldás, mert a riasztás nem közvetítőn keresztül zajlik, így az információ gyorsabban és pontosabban juthat el a megfelelő szervezethez. Vannak olyan esetek, amelyekben a polgárőrnek nincs illetékessége. Ilyen például a csendháborítás,

amikor valakit zavar a környezetében hangoskodó lakótárs. A polgárőr ilyenkor csak kérhet és felhívja a hangoskodó figyelmét, hogy rendőri intézkedést lehet ilyenkor kezdeményezni. Eljárni, intézkedni a rendőrnek van joga.

Milyen jogosultságai vannak egy polgárőrnek?

Általánosságban a polgárőr állampolgári jogokkal rendelkezik. Az állampolgári jog, hogy bárki egy bűneset elkövetőjét felszólítja a tevékenységének beszüntetésére, vagy a helyszínen visszatarthatja a rendőrség megérkezéséig, tehát az elkövető szabadságjogait ilyen tekintetben korlátozhatja. A jogos önvédelem mértékéig magát és embertársait megvédheti, de túlzott, indokolatlan erőszakot nem alkalmazhat. Emberek, állatok tárgyak, értékek épségét megfelelő és indokolt módon és mértékig biztosíthatja, megőrizheti. Fegyvert, fegyvernek minősülő tárgyat nem tarthat magánál, nem alkalmazhat. Gázspray alkalmazását a törvény bizonyos szabályok betartása esetén engedélyezi, de ilyet a Tordasi Polgárőrség nem rendszeresített, nálunk ilyen nem lehet.

Rendkívüli esetekben, például katasztrófa (baleset, tűz) helyszínén, vagy egy falunapi tűzijáték körül, a terület biztosításában, lezárásában vehet részt. Ilyen esetekben megakadályozhatja egyes személyek bejutását a lezárt területre.

A polgárőr nem hivatalos személy, tehát nem igazoltathat. Nem intézkedhet például csendháborításos esetekben, csak kérheti, figyelmeztetheti a hangoskodót, hogy rendőri intézkedést kérhet, mert csak a rendőr intézkedhet ilyen ügyekben.

Rendőrrel együtt közös szolgálatot láthat el, ilyenkor a rendőr által irányított módon kell cselekednie.

Kivételes esetekben, önállóan forgalomirányítást végezhet. Ez főleg rendkívüli esetekben, például baleset helyszínén fordulhat elő, általában a rendőrség megérkezéséig. Rendezvények biztosításában való közreműködéskor – előzetesen, vezényelt szolgálatban - előre egyeztetett módon is tevékenykedhet.

Fontos az is, hogy a polgárőr közfeladatot ellátó személy, aki önként vállalta a polgárőr tevékenységekben való részvételt.

A polgárőrt:

a./ a közbiztonság fenntartását végző szerv (rendőrség) tagjának jogszerű intézkedéséhez nyújtott segítsége során a hivatalos személy támogatójára vonatkozó,

b./ az egyéb állami szervvel (tűzoltóság, vám- és pénzügyőrség, önkormányzat stb.) kötött megállapodás alapján végzett tevékenysége során a közfeladatot ellátó személyre vonatkozó

jogi védelem illeti meg.

Hogyan lehetek polgárőr?

Önálló polgárőr szolgálatot csak a feladatra kiképzett, és a Polgárőrség tagjaként nyilvántartott személy láthat el. Ez tehát két külön részlet, a kiképzés és a nyilvántartás.

Aki nálunk polgárőrnek jelentkezik, annak elmondjuk, majd általában három szolgálat során be is mutatjuk, hogy hogyan zajlik nálunk a munka. Ezek alatt a szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat is ismertetjük. Önálló szolgálatra azokat osztjuk be, akik már mindkét területen elsajátították a szükséges ismereteket. Sokszor az új tag egy rutinos társal végez még néhány szolgálatot, azután már akár a maga által választott társsal, barátal is járőr-párt alkothatnak. A szolgálat ellátása – a rendkívüli vészhelyzetek kivételével – egy „szolgálat-vezénylő”, és a vezényelt tagok közötti megbeszélés szerint, azaz előre egyeztetett vezénylés alapján történik. Ez a megbeszélés a szolgálat napját, kezdő és befejező idejét, és a végrehajtandó feladatot is tartalmazza. A vezényléskor a tag lehetőségeit (pl. szabad idejét) is figyelembe vesszük. Általában mindenki 2-4 hetente kerül sorra, attól függően, hogy nappali vagy éjszakai szolgálatot lát el.

A másik rész, a tagság nyilvántartása. A jelentkezőnek egy adatlapot kell kitöltenie, amelyen saját adatait kell megadnia, és aláírásával igazolnia, hogy a Polgárőrség tagja kíván lenni. Ehhez az Okmányirodában készített fényképről szóló igazolást kell mellékelnie. A vezetőség ezt a két iratot eljuttatja a Megyei Szövetséghez, ahol elkészítetik a tag részére az igazolvány kártyát.

A tagság önkéntes, és a tag dönthet úgy, hogy időszakosan nem kíván szolgálatot ellátni (például egészségi állapot vagy egyéb elfoglaltság miatt). A tagságról a tag bármikor visszaléphet, írásban közölt kilépési szándéka alapján minden hátrányos következmény nélkül a tagnyilvántartásból töröljük, tagsági kártyáját bevonjuk.

Ha nem járőrözéssel, akkor mivel segíthetem a polgárőrség munkáját?

Sok olyan tevékenység van, ami nem járőrözéssel történik. Vannak rendkívüli események, amik viszonylag ritkán fordulnak elő, és vannak olyan feladatok is, amelyekre rég keresünk megoldást, jelentkezőt.

Ritkán előforduló esemény: az ezekben való közreműködés is hasznos. Ilyen lehet eltűnt személy keresése, évente kevés alkalommal megrendezendő események (falunap, szüreti felvonulások, ünnepélyek, falubeli egyedi rendezvények) biztosítása, parkolások segítése, idegenek tájékoztatása.

Ismétlődő feladat: évek óta megoldatlan a járőrautó takarítása, ápolása, gondos felügyelete.

Mióta működik a polgárőrség Tordason?

A megalakulás 1991 márciusában volt, az első irat 1991. március 11-i dátumú. Röviddel ez után a szolgálatok szervezése, ellátása is elkezdődött. A Bírósági bejegyzés 1991. november 11-i dátumú, azóta hivatalosan is létezik (és megszakítás nélkül működik) a Tordasi Polgárőrség. Az első autó indítónapló bejegyzés 1991. november 7-i. Kezdetben nem volt „céges” autónk, mindenki saját autójával, saját költségén járt szolgálatba.

Hány fővel és kikkel indult?

Az első Bírósági bejegyzési kérvényhez egy 84 nevet tartalmazó felsorolást csatoltak, mint az alapító tagok névsorát.

A valósághoz azonban az is hozzá tartozik, hogy az alapítói listából sokan a valóságos és ismétlődő szolgálatok vállalásában már nem vettek részt. Ugyanakkor sokan a lelkes „kemény mag” munkája következtében az alapítói lista elkészülte után csatlakoztak az egyesülethez.

Hány éves a legidősebb és a legfiatalabb tag?

Az aktív tagok közül az életkort tekintve a legidősebb 80 éves lesz, a legfiatalabb pedig nemrég múlt 23. A tagsági időt tekintve van több aktív alapító tagunk, akik tehát 29 éve tagjaink, és van „első éves”, azaz idén belépett is köztünk.

Jelenleg hány tagja van a polgárőrségnek?

Jelenleg 60 tagja van. Nekik tagsági igazolványuk van, és rendszeresen szolgálatot is vállalnak. Rajtuk kívül vannak néhányan, akik csak egyes alkalmakkor segítik munkánkat, és vannak, akik jelenleg nem aktívak, mostanában nem adnak szolgálatot.

Hány bűnesetet értek már tetten?

Erről nincs nyilvántartásunk. Az első két-három évben még több ilyen is volt, de az elkövetők tettenérése, a rendőrök hatásos beavatkozása, valamint rendszeres jelenlétünk az alvilágban hamar elterjedt. Érezhetően csökkent az ismeretlenek káros tevékenysége a község területén. Az is jelentős eredményünk, hogy miközben több körzetben sikeresen kiszorították a bűnelkövetőket, nálunk az „események” száma gyakorlatilag nem emelkedett.

A járőrök sokszor jelentenek be a rendőrségnek különböző eseményeket, és kérnek különböző intézkedést. Ezt nem minden alkalommal rögzítjük a naplókban, tehát nem minden bejelentésnek van nálunk írásos nyoma. Azt sem mindig tudjuk, hogy a jelzésünk valóban bűnesettel kapcsolatos-e, vagy „csak” szabálysértés, esetleg csak gyanú volt. Mi annak is örülünk, ha egy tervezett bűncselekmény nem is valósul meg, vagy

nem a mi településünkön történik, hanem az elkövetőt területünkről eljlesztjük. Nekünk az is eredmény, ha itt egyáltalán nem történik bűncselekmény. Az biztos, hogy számtalanszor voltunk már többen is tanúi, hogy a Polgárőr autót, a jelenlétünket észrevéve a gyanúsán viselkedők észrevehető gyorsasággal elhagyják a település területét. Sokszor volt olyan is, hogy egy itt elriasztottunk egy idegen autót, majd másnap a környező települések valamelyikén végrehajtott bűncselekményről hallottunk.

Hány km-t mentek eddig a polgárőr autók?

A megalakulásunk idején nem volt külön autónk, hanem mindenki a saját autóját használta, és természetes volt, hogy a benzinköltséget is a járórok állták. Akkor természetes volt számunkra, és azóta is igaz, hogy bért, költségtérítést soha, senki nem kapott. A megfelelő létszám elérése, és a stabilnak látszó aktivitás után az akkori Önkormányzat segített hozzá minket első önálló saját (kizárólag polgárőr célra használt) autónkhoz. Ettől kezdve vezetünk olyan naplót, amelyben az autó felhasználásának adatait, a szolgálatban levők neveit, és a szolgálat idejét, valamint az esetleges eseményeket is rögzítjük. 1991. november 7-i az első bejegyzés, azóta 2019. december 31-ig a dokumentumok alapján 440 716 km-t tettünk meg. A jelenlegi a 6. autónk, és ez az első, amelyiket gyári, „0” km-esként vettünk át. A korábbiak között olyan is volt, amelyiket 200 000 feletti km-rel kapunk meg használatra, és üzemeltettünk még tovább öt évig, további 83 000 km-t futva.

Eddig hány órát teljesített a polgárőrség?

Ezt inkább megbecsülni érdemes, mert a naplók sorait feldolgozni iszonyatosan nagy munka lenne. Hosszú évek átlagát tekintve, 40 km-t teszünk meg szolgálatonként. A 440 ezer km tehát mintegy 11 000 szolgálatot jelenthet. Általában két fő lát el egy 4 órás szolgálatot, ez 88 000 óra. Néha nem kettő, hanem egy személy van szolgálatban, viszont (főleg az utóbbi 10 évben) például augusztus 20-án egyetlen napon a 20 fő 100 órát dolgozik, ezért a becslés nem túlzó. Mivel 2000-ig csak éjszakai szolgálat volt, és csak 2000 óta van (körülbelül azonos számban) nappali és éjszakai szolgálat, ezért ennek fele-kétharmada éjszakai.

„Adj egy éjszakát a biztonságért!”

Csatlakozz Te is!

Ha szeretnél egy szuper csapat tagja lenni, akkor jelentkez az alábbi telefonszámok egyikén:
Gucsek László: +36 70 371 7067, Lászlóné Szabó Julianna: +36 30432 1750,
Cifka János: +36 30 932 9556

Miért éri meg csatlakoznod hozzánk?

- jó gyakorlás, ha friss jogsid van,
- havi egy szolgálattal már rengeteget segítesz,
- a falu lakosainak nyugalalmát biztosíthatod,
- családod és barátaid büszkéké lesznek Rád,
- aktívan részt vehetsz a falu életében,
- új emberekkel ismerkedhetsz meg,
- egy összetartó közösség tagjává válhatsz!

Tordas a mi lakóhelyünk, itt a mi dolgunk egymásra, másokra, a rendre és a rendellenességekre való odafigyelés! Vigyázzunk egymásra és adjunk egy éjszakát!

MINŐSÍTŐ GYAKORLAT

2020. 10. 16-án a késő délutáni órákban került végrehajtásra a Marton ÖTE 2020 évi minősítő gyakorlata. A gyakorlat a tordasi Hóka Lovarda területén lett kiejelölve. Gyakorlat feltételezése során a lovarda területén egy munkagép és a mellette lévő szalmabálák égtek, egy fő dolgozót pedig nem találnak. A feladatot a Marton ÖTE/1-2-3 és tartalék szerepe hajtotta végre 23 fővel. A feladat végrehajtást a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Tűzoltósági Főfelügyelője és az Érdi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Tűzoltósági Felügyelője megfelelőre értékelte. Egyesületünk így újabb egy évre megkapta a lehetőséget, hogy önállóan a hivatásos és önkormányzati tűzoltók segítségével is beavatkozzon a tüzesetek és műszaki mentések felszámolása során. Köszönjük tagjainknak a lelkes önkéntes munkát, amit az öt településünk – Martonvásár-Tordas-Ráckeresztúr-Gyúró-Baracska – védelméért tesz. A Hóka Lovarda tulajdonosának köszönjük, hogy lehetővé tette és biztosította a helyszínt a gyakorlat végrehajtásához.

■ **Gaál Tamás - Marton ÖTE - tűzoltó parancsnok**

TORDASON IS JÁRT A TŰZOLTÓ MIKULÁS

A Martonvásári Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjainak gyermekei részére idén a Mikulás a tűzoltók segítségével juttatta el az ajándékokat. Településünkön is több tűzoltó tagunk van, így a feldíszített amerikai tűzoltóautó a Mikulással és segítőivel körbejárt községünkben is. A felkérést a fehérszakállú Mikulástól kaptuk, hogy idén segítsünk neki az ajándékok széthordásához. Sajnos hó nem esett, a rénszarvasok a szánnal nem tudtak felszállni, és Mikulás úgy gondolta, hogy a tűzoltók segítségét kéri feladata elvégzéséhez. A Martonvásári Önkéntes Tűzoltók lelkes csapata örömmel vett részt a felkérésben. Segítettünk feldíszíteni a Mikulás immár piros tűzoltó járművét, és mindenbe a segítségünket nyújtottuk neki. A gyerekek és sok helyen a felnőttek nagy örömeire időben minden csomagot célba juttattunk. Nagyon jó volt látni a sok mosolyt és azt a sok boldog arcot amerre csak jártunk. Köszönjük, hogy segíthettünk a Mikulásnak, és örülünk, hogy most nem akkor találkoztunk amikor baj van, hanem e vidám percekben is veletek lehettünk.

■ **Gaál Tamás - Marton ÖTE - tűzoltó parancsnok**
fényképek: Kunsági Kinga

TAGTOBORZÁS

Tűzoltó egyesületünk Tordas településről a 2021-es évben is várja azok jelentkezését, akiket érdekel a tűzoltói hivatás, és bármilyen módon részt vennének egyesületünk szakmai tevékenységeinkben, életében, támogatnák egyesületünket.

Jelentkezni 18 éves kortól lehet. 14 éves kortól junior tűzoltóként csatlakozhatsz csapatunkhoz. Egyesületünk tevékenysége önkéntes.

Jelentkezni: személyesen vagy telefonon (70/3346800)

Gaál Tamás - Marton ÖTE - tűzoltó parancsnok

KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

VÍZKERESZT

Jézus Krisztus megjelenésének ünnepe

Vízkeresztet január 6-án ünnepli a katolikus egyház parancsolt ünnepként. Az epifánia („epiphania Domini”, az „Úr megjelenése”) néven is ismert vízkereszt Jézus Krisztus megjelenésének ünnepe. A magyar vízkereszt elnevezés az ilyenkor hagyományosan végzett vízszentelésből eredeztethető.

A keresztények körében 312–325 között kezdett terjedni, mint Krisztus születésének, keresztségének, a kánai menyegzőnek és a Háromkirályok (napkeleti bölcsek) látogatásának ünnepe. Később az ünnep elsődleges témája keleten Urunk keresztsége (erre emlékeztet a vízszentelés) és nyugaton a Háromkirályok látogatása lett. A római egyház szertartásai szerint ezen a napon vizet és tömjént szenteltek. A víz megszentelésének, azaz megkeresztelésének szertartásából ered a magyar vízkereszt elnevezés is.

Az ünnep görög neve – epifánia, megjelenés – utal arra, hogy Isten megjelenik dicsőségében. Vízkereszt ünnepe emlékeztet arra, hogy Jézus Krisztusban Isten megjelent, eljött közénk és elhozta nekünk az üdvösséget. Vízkeresztkor Jézus három megjelenésére emlékezünk:

A keleti egyházakban sokáig egyet jelentett a születés és az epifánia ünnepe. *Jézus születése* által Isten megjelent a világban. A napkeleti bölcsek által a pogányokhoz is eljutott a Megváltó születésének örömhíre.

*Jézus megkeresztelkedése*kor a Jordán folyónál a mennyei Atya szózata kinyilatkoztatta a szeretett Fiút és a Szentlélek galamb képében alászállt Krisztusra. A teljes Szentháromság kinyilatkoztatta önmagát az emberiség előtt. Ezzel új tartalmat is adott a víz általi keresztség tisztulásának, hogy a Messiás Szentlélekkel fog megkeresztelni.

Jézus első csodájával a kánai menyegzőn kinyilvánította isteni erejét: „Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne” (Jn 2,11). Ebben a csodában Isten megmutatja dicsőségét, hogy az embernek segíteni akar, meg akarja menteni és végül meg akarja váltani. Az ember válasza a hit, az Istenbe vetett bizalom.

Vízkeresztkor kezdődik meg a házszentelések időszaka. A házszentelés szertartása során a pap az újonnan megáldott szenteltvízzel meghinti a lakásokat, házakat; valamint megáldja a benne lakókat, dolgozókat.

Vízkereszt ünnepe megmutatja, hogy Isten minden emberhez eljött. A megváltó Jézus születésével Isten vállalja az emberi életet és később a szenvedést is, hogy ezzel elhozza minden ember számára az üdvösséget, az örök élet reményét. A parancsolt ünnepen nyissuk meg szívünket a megjelenő Istennek, aki megmutatja magát nekünk. Az új esztendő minden napját kísérje Isten segítségével és áldása!

JANUÁRI LITURGIKUS NAPTÁR

Vasárnapi szentmisék 10 órakor kezdődnek, az ünnepi és hétköznapi miserendet megtalálják honlapunkon (www.tordasrk.hu) és a templomi hirdetőtáblán

AZ ÉV IGÉJE

Jézus Krisztus mondja: Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas! Lk 6,36

Egy nagyon fontos üzenet Istentől a 2021-es évre. Mit is jelent irgalmasnak lenni? Hacsak az értelmező kézi-szótárban nézem a jelentését: a bajban levőn segítő (személy, közösség), aki a szükségben szenvedőn megkönyörül. Azt gondolom, ez már önmagában is egy nagyon jó megfogalmazás, *segíteni másokon*, nagy szükség van erre a mai világban. De mit jelenthet ezen felül nekünk, Isten követőinek, gyermekeinek irgalmasnak lenni? Jézus két igével ad magyarázatot: **megbocsátani** (Lk 6,37) és **adni** (Lk 6,38). Az irgalmasság mindenekelőtt a megbocsátásban fejeződik ki. Milyen egyszerűnek tűnő, mégis nehéz feladat számunkra. Isten példát mutatott és mutat most is, az Ő irgalma, megbocsátása végtelen. Ugye milyen könnyen tudunk ítélkezni mások felett? Milyen könnyen fedezzük fel mások szemében a szálkát, miközben a miénkben nem látjuk a gerendát? Jézus azt mondja: Ne ítéljete el senkit és akkor benneteket sem ítélnék el. Tehát, tudjunk megbocsátani az ítélkezés helyett, és tudjunk adni. Isten sokkal többet adott, mint amennyit megérdemlünk, de még nagylelkűbb lesz azokkal, akik itt a földön nagylelkűek. Mert úgy szeretett minket, hogy egyszülött Fiát adta értünk, hogy aki hisz Őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ezért az irgalmas szeretet az egyetlen út, amin járhatunk. Szülőként látom igazán, milyen nagy ajándék az, mikor szívből tudunk adni másoknak. Talán sok a buktató, az akadály a hétköznapi életben, talán sok a bizonytalanság a mai világban, de legyen bátorítás a mi életünkben ez az ige. Amit Jézus mondott a tanítványainak és a sokaságnak, ez lehet számunkra is igazi útmutatás 2021-es évben: Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas! Bízunk oda bátran ebben az évben is az életünket Isten kezébe, mert Ő jó és örökkévaló a szeretete!

■ Kovács Tibor

Gyülekezeti életünk

A járványhelyzet miatt istentiszteleteink továbbra is az alábbi rend szerint alakulnak:

Tordason 9 órakor a templomban tartunk egy rövidített alkalmat idősebb testvéreink részére, illetve a **11 órakor** kezdődő alkalmat a templomudvaron tartjuk.

Gyúró 9:30-kor kezdődik az istentisztelet a templomban.

Kérjük, az aktuális hírekért, információkért, keressék fel gyülekezetünk blogját, valamint Facebook oldalát!

SZENTESTE GYÜLEKEZETÜNKBEN

Az eső ellenére is megtartottuk a szentestei alkalmat templomunk udvarán. Bár az idő nem volt kedvező, de így is szívesen hallgattuk a zenét, az énekeket, a verseket és az igehirdetést. Igaz, hogy az idei más volt, mint a régebbi, megszokott istentiszteletek, viszont boldogok voltunk, hogy együtt lehettünk.

Lelkileg kicsit lehangoló volt, hogy a vírushelyzet miatt mások voltak a körülmények, máshogy kellett ünnepelnünk, más volt a hangulata. Azonban a kreatív és jó ötleteknek köszönhetően sokan eljöttek, de akik ezt mégsem tehették meg, azok lélekben velünk voltak.

Köszönjük mindazoknak, akik segítettek megvalósítani ezt az alkalmat! Reméljük, jövőre visszajuthatunk a templomi padokba és onnan figyelhetjük a történeteket.

■ Fodor-Adorjáni Zsófia és Albert Sára

Elérhetőségeink

Gyülekezetünk blogja:

www.tordas-gyuro.blogspot.com

Facebook oldal:

www.facebook.com/tordasi.gyuroi.evangelikusok/

email cím: suller.zsolt@evangelikus.hu

Süller Zsolt lelkész telefonszáma: 0620-3561686

Adományok, egyházfenntartói járulék, perselypénz - Számlaszámaink:

Tordasi Evangélikus Egyházközség

10403174-00027041-00000002 (K&H Bank)

Gyúrói Evangélikus Egyházközség

57800136-10001992 (B3 TAKAREK Szövetkezet)

Istenem az oltalmam és kősziklám.

Zsoltárok 94,22

Áldásokban gazdag új évet kíván a Gyúrói Református Egyházközség

JELES NAPOK, NÉPSZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK

Napok jellege

A XVI. században meghonosodott, régi kalendárium szerint (melyet ma is használunk, csak a jeles napok, szokások többsége kikopott, átalakult) minden napnak megvolt a maga jellege, sajátossága, jelentősége. A napok általában vagy ünnep-, vagy dolgoz napok voltak. Esetleg fél-ünnepek, amikor egyes munkatevékenységek is megengedettek voltak. Ünnepnapokon az emberek nem dolgoztak, hanem az ünnep lényegére és a szokások megtartására törekedtek. Jeles napok, amelyekhez valamilyen hiedelem, tanács vagy megkötés kapcsolódott. Olyanok, amelyek eligazításul szolgáltak a korabeli gazdasági és társadalmi életben, meghatározták az adott nap lefolyását. A nap lehetett részben dologtiltó, amikor egyes munkálatokat tiltottak. De lehetett elrendelő is, amikor valamely tevékenységet szinte kötelezően elvártak. Zárt napokra jellemző volt a bezárkózás és a látogatók elutasítása. Míg a közösségi vagy vendég-váró napok éppen a nyitottságukkal és vendéglátásukkal tűntek ki. A termő napok rendszerint valamilyen gyümölcsöző munkálatokra utalnak, míg az üres napok inkább a végzett

ÚJ ROVAT

Új rovatot indítunk „Jeles napok, népszokások, hagyományok” címmel. Ha valaki ismer (főként) Tordashoz, vagy a megyéhez köthető történetet, népszokást, a következő hónapokat illetően, akkor azt várjuk a kisbiro@tordas.hu email címre, vagy a Községházára. Köszönjük!

tevékenység eredménytelenségére vagy feleslegességre.

A baljós napok valamilyen veszélyt, míg a szerencsés napok váratlan örömteli vagy hasznos eredményt sejtettek. A rontó napok sikertelenségre vagy ártó hatásra utalhattak. Míg a rontásűző napok, ezek elhárítását segíthetik. A jósló napok jóslásra alkalmasak vagy lehetőségre utalnak. A jelző napok, pedig valamilyen jelenségből próbálnak következtetni egy későbbi eseményre, vagy feltételezett (logikai vagy tapasztalati) következményre utalni. Ezek főleg az időjárásra és a termékenységre utalhatnak. Emellett, a naptárak még tele voltak vásár-, lakodalmas-, böjtös- és egyéb napokkal, gyakran utalva az elvégzendő munkára (például: szántó-, arató-, kaszáló-, szüreti- stb. napok). Természetesen, egy-egy nap nemcsak egyféle jellemzővel bírhatott, hiszen több tevékenység is történhetett egyszerre vagy egymást követően.

Napok csoportosítása

A régi kalendáriumokban általában két elv szerint csoportosították a napokat, időszakok és ünnepkörök szerint. Az ünnepközi csoportosítás az összetartozó és egymáshoz kapcsolódó közösségi ünnepléseket fogta egy csokorba. Ezek illeszkedtek a hagyományokhoz, szokásokhoz és az emberek hitvilágához. Az időszakos csoportosítás az egymás után következő napsort foglalta magába, amely az éppen esedékes legfontosabb termelő munka elvégzésére irányult. Az időszak illeszkedett a természet rendjéhez és a mezőgazdasági- és állattenyésztési idény-jellegű munkálatokhoz.

Ahogy a mostani naptárakban, úgy a korábbi időkben is voltak állandó és változó vagy mozgó ünnepek. Külön előírások és szokások vonatkoztak a hét egyes napjaira, de sok helyen a Hold egyes fázisaihoz is más-más munkát és tevékenységet kapcsoláltak.

JANUÁR – Boldogasszony hava

Vigasság ideje, karácsonyi ünnepkör január 6-ig, január 6-tól hamvazószerdáig: nagyfarsang.

Régi kalendáriumok csíziója (ajánlás, figyelmeztetés, tiltás vagy jóslás): ekkor a tavaszi vetésre szánt magvakat (pl: árpa, zab, borsó) hetente szitán vagy szűrőn megforgatták és az ép, érett magokat biztos helyen tárolták. Az ekkoriban készített száraz tészta is sokáig elállt.

Mivel a régi időkben korántsem volt ennyire könnyen elérhető mindenféle információ, mint most az internet által, így az emberek leginkább a természetre és az azzal kapcsolatos megfigyeléseikre hagyatkoztak. Így tehát nem meglepő, hogy majdhogynem minden nap időjósító nap volt, amiből egy későbbi hónapra, a nyárra vagy a télre, a következő évi termés bőségére adott előrejelzést. Például a karácsony másnapjától a január 6-a vízkeresztig tartó 12 nap volt a regös időszak. Ezek napjaiból az év 12 hónapjára következtettek az emberek. Tehát ha a január 1-je (regös idő 7. napja) enyhe és esős, akkor a július is esős lesz, ha pedig fagyos és havas, akkor meleg és zivataros lesz a nyár ezen hónapja. Hasonlóképpen következtettek arra is, hogy egyes napokon az esős idő férges mákot jósolt, a szeles idő szerencsés évet, vagy például, ha a varjak és hollók rikoltozva és csapatosan röpködnek, akkor hamarosan hóesés vagy hófúvás lehetséges. Bizonyos napokon, pedig ha pelyhekben hull a hó, az jó gabonatermést ígért.

Január 1. – népies megnevezés: Kiskarácsony ünnepe

Az újév kezdete, régi naptár szerint: regös hét 7. napja. Jellege: dologtiltó, szerelmi varázsló, szerencsejósító, időjelző nap.

Az előző nap vacsorája után tartott már a mulatság és az éjfél elütését, harangszavát követően folytatódott. Néhol már éjfél előtt székre álltak, hogy az éjféλι harangszó pillanatában onnan leugorjanak, így „szökkenve át” az új időszámításba. Az újév első perceit áldomással

köszöntötték, majd kivonultak az udvarra, énekelve, kurjongatva, ostort csattogatva. Ezzel vonható párhuzamba a mai tűzijáték „csattogatás”. Házi varázslásokkal erősítették a gazdaságot, elhárítva a rontást és a vészt. Ezután kezdődött a szomszédolás, a mellettük lakók meglátogatása, köszöntése. A legények felkerekedtek, hogy beköszönjenek a lányos házakhoz és szerencsét kívánjanak az ottaniaknak. Többfelé hajnaltájban, a kútnál lemosakodtak, hogy egész évben frissek legyenek. Napfelkeltére mindenkinek illett hazamenni, nyugovóra térni, majd napnyugta után folytatódott a regölés, a zenélés és a tánc.

regölés: téli termékenységvarázsló jellegű, köszöntő népszokás, főleg a Dunántúlon fordul elő, karácsony másnapjától vízkeresztig fiatal legények járták a falut (lányos házakat) és énekeltek.

Ezen a napon tilos volt mosni, főzni, varrni vagy állatot befogni. Kölcsönt nem adtak ki a házból. Szárnyast nem ettek, nehogy elkaparja a szerencsét, sokkal inkább disznó, malacot, mert az a szerencsét még a földből is előtűrja. Főként babot, lencsét tálaltak, hogy sok pénzük legyen. E napon nem veszekedtek az emberek, mert az az egész évüket megkeserítené, valamint a néphit szerint olyan lesz az egész esztendő, amilyen annak első napja. Sok helyen szokás volt a szomszédokhoz, rokonokhoz beköszönni, de asszony vagy lány nem mehetett ilyenkor vendégségbe, mert úgy tartották, hogy a nők nem hoznak szerencsét a házra. Talán még mostanság is tartják néhány helyen a babonát, hogy az érkező vendégek köréből férfi lépje át először a ház küszöbét, mert ő hoz szerencsét.

Január 6. – népies megnevezés: Vízkereszt vagy Kereszt napja

A karácsonyi ünnepkör vége, nagyfarsangi ünnepkör kezdete. Jellege: tisztító-gyógyító és rontásűző, időjósító nap

Katolikus vidékeken a keresztvíz szentelésének ünnepe, erre utal az ünnep elnevezése. Ezt a vizet azután egész évben megőrizték, behintették vele a szobát, az istállót, a kutat és a vetőmagot. Gyógyító erőt tulaj-

donítottak neki. Vízkeresztkor szedték le a feldíszített karácsonyfát és ekkor rendezték a háromkirályjárást is. Hiszen január 6-a, a három napkeleti bölcs, Gáspár, Menyhért és Boldizsár napja is. Ekkor fehér ruhába öltözött gyerekek, fejükön papírkoronával járták a házakat és köszöntő éneket adtak elő.

E napon sokfelé kútból kimert hideg vízben, a szabad ég alatt lefürödtek, vagy egymást locsolgatták hideg vízzel. Mindezt azért, hogy egészségesek legyenek és megtisztuljanak. A regös-járók és a farsangi maskarázók állat-maskarákba öltözve és zajongva, énekelve járták az utcákat, ezzel űzve a telet. Ekkor kezdődött a farsang, a lánykérés, eljegyzés és lakodalom időszaka is. Ha egy leány a farsang utolsó napjáig nem ment férjhez, várható őszig, mert a tavaszi és nyári mezőgazdasági munkák nem hagytak időt a lakodalomra. Régen január 6-tól február 6-ig tartott a nagyfarsang időszaka, keresztény hatásra ez húsvéthoz és a nagyböjthöz igazodott. Így a farsangi időszak január 6-tól kezdve, február 3-tól akár március 9-ig is eltarthat.

A január többi napja manapság már nem bír különös jelleggel, egyedül talán január 25-e „Pál-fordulás ideje”, amikor (többnyire nem csak a néphiedelem szerint) az időjárás megváltozik. Ha kemény tél volt, tavasziasabbra, ha enyhe volt az idő, akkor akár kemény fagy is várható. Sok helyen ekkor sütötték a Pál-pogácsát, amelybe egy baromfi tollat tűztek és a családtagok nevével megjelölték. A hiedelem szerint, akinek a pogácsáján a toll megpörköltött annak élete még abban az évben bajba kerülhet.

Régen azonban más napoknak is megvolt a maga szokása. Például január 4-e már készülődés volt vízkeresztre,

a téli disznóvágás utolsó „jó napja”, ez a vágás adta a húsvéti sonkát. Január 8-át dolgoz-számadó napnak tartották, ekkor történt az élelem, gabona, bor számbavétele, beosztása húsvétig, esetleg állatvágás és feldolgozás. Egyes vidékeken böjtös „kása-nap” volt. Január 9-én az udvar mindegyik sarkába tuskés ágat tűztek, hogy elriassza a lakhelyet támadó gonosz erőket. A lányok „kiöntötték bánatukat”, (egy csésze víz felett elmondták titokban, hogy mi nyomassza őket, majd a csésze tartalmát egy félreeső helyre kiöntötték). Vagy, egy rongydarabra rámondták a kívánságukat, és azt egy rejtékhelyen elásták (hogy titkos vágyuk vagy kívánságuk teljesüljön).

Január 11.: Úgy tartották, hogy e napon kezdődik az igazi tél, ekkortól várhatóak az igazi januári hidegek; január 12-ét pedig némely helyeken ártó napnak tartották, napnyugta után bezárkóztak.

Január 17. különösen alkalmas volt állatok gyógyítására. E napon az istállókat kitakarították, füstölték, örökzöldekkel díszítették. Az állatokat letisztogatták, sebeiket és sérüléseiket ellátták. Úgy tartották, hogy e napon az orbáncos betegségek tűzzel és füstöléssel jól gyógyíthatók.

Január 18-a többfelé, a háztűznézések és eljegyzések napja, gyakran a téli piacok ideje volt.

Január 20.: a népi hiedelem szerint eddig szabadott fát kívágni. Mert, ezután már megindulhat „fában az élet”. Igyekeztek még minden hullott ágat, kidőlt fát behordani. Nehogy a januári Pál-forduláskor (vagy a februári jégtörő Mátyáskor) bekövetkező esetleges lehűlés vagy hófúvás miatt tüzelő nélkül maradjanak.

Január 21.: „Ha Ágnes fagyos, Vince lesz langyos.” Erősen szeles-esős napja: viharos nyarat jósolt. Ha csöppörög az eres, hosszú lesz még a tél, be kell osztani a takarmányt.

Január 29-e körül sokfelé felmérték a rendelkezésre álló élelmet, takarmányt és tüzelőt. Úgy számították, hogy „amennyi már elfogyott, még annyira lesz szükség”.

Január 31-én pedig a vetőmagok válogatására és a korai vetések előkészületeire került sor. Néhol, napnyugta után „megtisztultak”. Vagyis: hajtat-körmöt vágtek, lefürödtek, tejes és gyümölcsös étkeket és frissen vetett ágyba feküdtek.

■ **Forrás: Remete Farkas László: Állandó, mindennapos kalendárium, Budapest, 2018.; Gyárfásné Kincses Edit: Színes kalendárium, Budapest, 1993.**

APRÓHIRDETÉSEK		KERETES HIRDETÉSEK	
Tordasi magánszemélyeknek: 30 szóig ingyenes, a további szavak 50 Ft/szó.	Tordasiaknak: egész oldal 20 000 Ft fél oldal 12 000 Ft negyed olda 17 000 Ft nyolcad oldal 4 000 Ft	Nem tordasiaknak: egész oldal 25 000 Ft fél oldal 15 000 Ft negyed oldal 9 000 Ft nyolcad oldal 5 000 Ft	Évi legalább három számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 15 % kedvezményt adunk. Évi hat számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 30% kedvezményt adunk. Közösségépítéssel kapcsolatos hirdetések (pl. tanfolyamok, táborok) 50% kedvezményt kapnak. Fizetés a megjelenés után történik, az árak tartalmazzák az áfát.
Nem tordasi magánszemélyeknek: 30 szóig 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.			
Tordasi cégeknek: 30 szóig 1 000 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.			
Nem tordasi cégeknek: 30 szóig 1 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.			

MENTŐK
104
BETEGSZÁLLÍTÁS (KOALA BT.)
06 80/620-622, 06 20/521-6604, 06 20/520-3797
ORVOSI RENDELŐ
06 22/467-527, 06 20/390-1505
VÉDŐNŐ
06 30/312-76-72
GYERMEKORVOS (MARTONVÁSÁR)
06 22/460-637, 06 30/444-5779 (sürgős esetben)
ORVOSI ÜGYELET (ERCSI)
06 25/492-021
GYÓGYSZERTÁR (MARTONVÁSÁR)
06 22/460-019, 06 22/569-146
GYÓGYSZERTÁR (TORDAS)
06 22/467-324
FOGORVOS (MARTONVÁSÁR)
06 30/542-0381
DEFIBRILLÁTOR
06 20/413-93-30
TŰZOLTÓK
105
RENDŐRSÉG
107 vagy 06 22/460-007
KÖRZETI MEGBÍZOTT
06 20/969-59-63
POLGÁRŐRSÉG
06 30/630-87-77
ÁLTALÁNOS SEGÉLYHÍVÓ
112
POSTA
06 22/467-503
ISKOLA
06 22/467-532
ÓVODA
06 22/467-502 (41-es m.), 06 20/245-03-26
POLGÁRMESTERI HIVATAL
06 22/467-502
CSATORNA ÜGYELETES
06 30/819-56-07
EON (ÁRAM) MŰSZAKI HIBABEJELENTÉS
06 80/533-533
NKM/E.ON GÁZ
06 1/474-9999, 06 20/30/70 474-9999
OKMÁNYIRODA
06 22/460-081
SZEMÉTSZÁLLÍTÁS
06 22/579-185
SZENNYVÍZ, SZIPPANTÁS
06 30/337-87-37
KUTYABEFOGÁS: FEDÁK KRISZTINA
06 30/961-46-45
KÖZVILÁGÍTÁS HIBABEJELENTÉS
https://kozvilhibu.hu

Kisbíró – Önkormányzati lap
 Kiadja: Tordas Község Önkormányzata
 Felelős kiadó: Tordas Község polgármestere
 Főszerkesztő: Báhidszki Petra
 Kiadványszerkesztés: Báhidszki Petra
 Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda
 Pédányszám havonta: 800 példány

Megjelenésre szánt írásait
 a kisbиро@tordas.hu e-mail
 címre vagy a Község házára
 juttathatja el minden hó 10-ig.

TALÁLD KI, HOL VAN!

Találd ki, Tordas mely részén készült a fotó!

A megfejtéseket Kisbíró Kép (és az aktuális hónap neve) hivatkozással, névvel, email címmel a kisbиро@tordas.hu email címre kérjük beküldeni.

Év végén a jó megoldást beküldők között **1 db 10.000 Ft-os vásárlási utalványt** sorsolunk ki. Beküldési határidő: a megjelenés hónapjának 20. napja, 24:00.

ELŐZŐ HAVI MEGFEJTÉS: EVANGÉLIKUS TEMPLOM

A templomot Szikora Pál lelkészisége idején, 1790. szeptember 8-án szentelte fel Szepessy Mihály esperes és Nerodoli Pál bokodi lelkész. Az építéséhez szükséges pénzt közadakozásból és perselypénzből gyűjtötték össze a hívek. Oltárképe Krisztus feltámadását ábrázolja. Az egyház legrégebbi harangja egy korábbi tűzvészben megolvadt, így az új harang öntésére 1799-ben került sor Pesten. (Tordas könyv, 2014: 54.)

Háziorvosi rendelés (Tordas) Dr. Harbula Ildikó Dr. Kertész Tamás H 13-17 K 12-16 Sz 8-11 Cs 8-11 P 12-16	Gyermekorvos rendelés (Martonvásár) Dr. Jellinek Kinga H 8-12 K 16-18 Sz 16-18 Cs 8-9 P 8-12 Tanácsadás Sz 8-10 Cs 14-16	Gyógyszertár (Tordas) H 13-17 Sze 8-12 Cs 8-12 (Martonvásár) H-P 8-17:30	HULLADÉK-SZÁLLÍTÁS
		Fogászat (Martonvásár) Dr. Berczi Dániel H, Cs 8-14 K, Sz 13-19	SZELEKTÍV Jan. 28. Cs tiszta műanyag/papír hulladék, fém/karton itales doboz
		HAMU, FENYŐ Jan. 26. K	
		ÜVEG Jan. 20. Sze	
		Info: 06/22 579-185 www.vhg.hu	